

LAPLAND
Above Ordinary

LAPIN SOTE-SAVOTTA

SOTE-PALVELUTUOTANNON INNOVAATIOT JA UUDISTAMINEN – VERKOSTOMALLINEN SOTE-OSAAMISKESKUS

SOCIOPOLIS
työkokous Kemi
26.1.2016

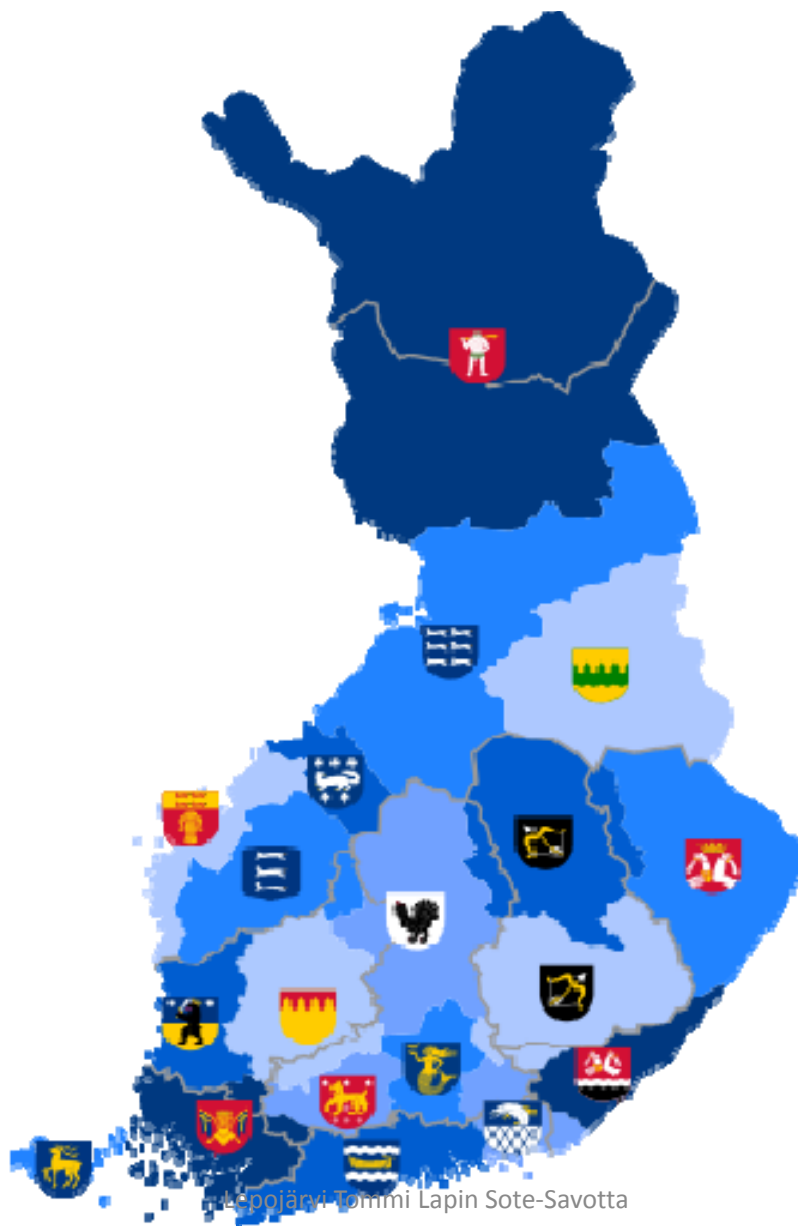

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

SOTE-UUDISTUS – ITSEHALLINTOALUE?

- Sote irti kuntasektorista, sairaanhoitopiirit lakkautetaan
- Kuntien ja valtion lisäksi, maakuntien ja entisten läänien tilalle, uusi taso: itsehallintoalueet
- Vaalipiiri
- Rahoitus
- Maakuntien lakisääteiset tehtävät
- Palo- ja pelastustoimi
- Ensihoito
- Sote
- Keskiasteen ja lukio-koulutusta?
- Osia ELY-keskuksen / muista valtion viranomaisten tehtävistä?

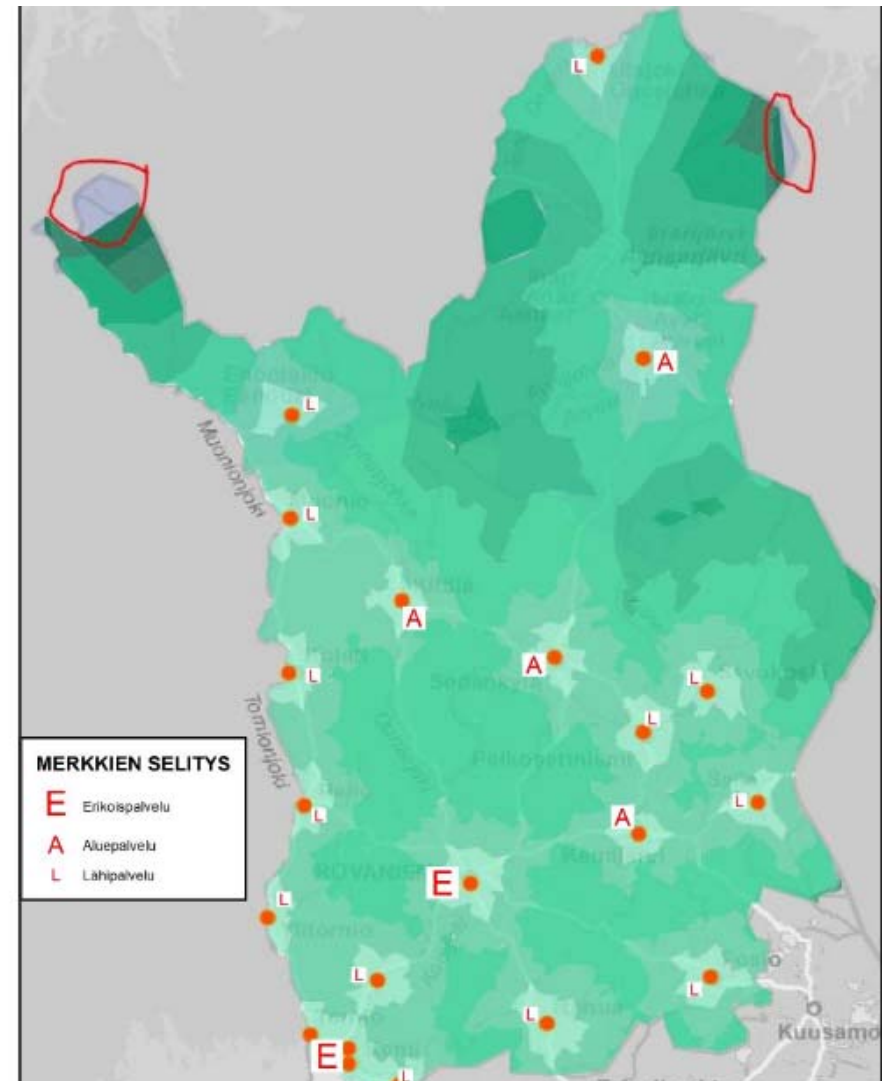
1.2.2016

Leppöjärvi Tommi Lapin Sote-Savotta

Saavutettavuus aikavyöhykkeittäin

- Sote-Tuotantoalueista ja -rakenteesta päättäminen kuuluu tulevalle itsehallinto-alueelle. Siksi tasa-arvoista sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistamista tulee tehdä kahden keskussairaalan (E), alueellisten palveluiden (A) ja lähipalveluiden (L) horisontaalinen ja vertikaalinen integraatio tavoitteena.

MITÄ ON EDESSÄ?

- Uudistuksen MITTAKAAVA valtava. Koskee Lapissa tuhansia työntekijöitä, koko väestöä, lähes kaikkia organisaatioita.
- MUUTOS kuntakentälle historiallisen suuri.
- RAHA & VALTA – milloin muutokset menneet mennyt kivuitta ja sovussa?
- EPÄVARMUUS, SIIRTYMÄONGELMAT, TIEDON KULKEMINEN...
- Monia asioita, joita kukaan ei vielä tiedä.
- KAINUUN MALLI, EKSOTE, KUNTALIITOKSET – OVATKO ONNISTUNEET HYVIN? - RIIPPUU KENELTÄ KYSYTÄÄN – MITEN JA KUKA MÄÄRITTELEE ONNISTUMISEN?

MITÄ ON EDESSÄ?

**TUNNEKUOHUT, RISTI-
RIIDAT, EDUNVALVONTA**

EKSOTEN KOKEMUKSIA:

- Aluksi integroitu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmä on **kooste erilaisista ja keskenään kilpailevista hyötytavoitteista.**
- Tehokkuuden ja yhteistyön näkökulmasta **monissa toiminnoissa kapasiteettia on liikaa ja monien henkilöstöryhmien uusi rooli on epäselvä;**
- Vaikka strateginen suunta on määritelty, **aina osa henkilökuntaa on halutonta tekemään riittävän nopeita ja syvällisiä uudistuksia.**
- Monien **ihmisten etuja ja tunteita joudutaan loukkaamaan.**
- Kun tehtävät siirretään, palvelut muuttuvat kunnille pelkästään euroiksi. **Säästöt halutaan heti ja alkaa alibudjetointi.**
- Kun henkilöstö siirtyy pois kunnilta, suhtautuminen henkilöstöön muuttuu. **Kuntien mielestä henkilöstöä voidaan heti vähentää.**
- **Epäilyt kuntien maksuosuuksien määräytymisperusteen oikeellisuudesta alkavat.**

OPIKSI OTETTAVAA

- Raha ja valta eri käsissä -> konkurssi
- Osaoptimointi/monikanavarahoitus/järjestäjien lkm
- Organisaatiolähtöisyys vs. asiakaslähtöisyys
- Jonot vs. valinnanvapaus/raha seuraa potilasta
- Säästötarve heti – uudistuksen vaikutukset hitaat ja epävarmat (sis. muutokustannukset)
- (Sote-)muutosten aiemmat talousvaikutukset
- Nykyorganisaatioiden toimivallasta siirtymäajan hallintoon mahdollisimman pian

LAPIN SOTE-SAVOTTA

Albert Einstein:

"Emme voi ratkaista ongelmia ajattelemalla samalla tavalla kuin silloin, kun loimme ne". [↓](#)

LAPIN SOTE-SAVOTAN FUNKTIO

- EAKR-rahoitteinen kehittämishanke
- Toimenpiteet hankesuunnitelman ja rahoitusehtojen mukaisesti.
- Lapin kuntien mandaatti tulevan organisaation valmisteluun.
- Kumppanuuteen perustuva verkosto.
- Ohjauskeinoina asiantuntijaresurssit sekä informaatio – yhteistyö, yhdessä tekeminen ja vaikuttaminen.
- Toimivalta ja päätökset edelleen nykyorganisaatioilla.
- Siirtymäajan hallintoon siirryttävä mahdollisimman pian.

Palvelualueiden valmistelussa ajankohtaisia:

Asukas- ja henkilöstökuuleminen/osallisuus sote-uudistuksessa

- Sote-uudistuksessa osallisia ovat mm. kaikki asukkaat, asiakkaat, henkilöstö ja päättäjät. Tavoitteena on osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollistaminen ja toteuttaminen sote-uudistusprosessin eri vaiheissa sekä tulevassa sote-organisaatiossa.
- Länsi-Pohjan alueella on osallisuusprosessi ja henkilöstön kuuleminen aloitettu 10/2015.

Asiantuntijapalvelu/konsultaatio-kokonaisuudet Lapin Sote-Savotan kilpailutusten ja puitesopimusten pohjalta:

- Vuodeosasto/tk-sairaala/keskussairaala/kuntoutus-palveluverkon palvelumuotoilu ja simulointi
- Asiakasprosessityön sparraus ja tuki, vaihtoehtojen mallinnus, kustannusanalyysit
- Perhepalvelut, palveluohjaus ym. valmistelussa.

Poliittinen luottamusprosessi

- Normaali uuden organisaation perustamiseen liittyvä poliittinen/hallinnollinen prosessi luottamuksen rakentamisen-painotuksella.

Luottamusprosessin tavoitteet I/II

1. Lapin sote-uudistuksen valmistelun normaali poliittinen prosessi

Valmistelussa on ilmennyt tarvetta määrittää

Lapin maakunnan sote-uudistuksen

- yhteisesti sovittu tavoite ja päämäärä

- yhdessä määritetyt arvot ja periaatteet

- linjaukset sote-palveluita, tukipalveluita ja hallintoa koskevalle valmistelulle

Luottamusprosessin tavoitteet II/II

2. Luottamus erityisenä painotuksena (= osallisuus -> sitoutuminen?)

Maakunnan sisällä on monella eri tasolla, alueella ja seudulla jännitteitä ja epäluuloja, jopa syvää epäluottamusta.

- Vain dementoituneet voivat lähteä puhtaalta pöydältä
- Keskittyvätkö valta ja päätöksenteko asutuskeskuksiin?
- Unohdetaanko pikkukuntien ja harvaan asuttujen alueiden asukkaat?
- Keskittyvätkö palvelut ja investoinnit, karkaavatko lähipalvelut?
- Pitääkö kunnan aina vain kuitata ESH:n ylitykset ja leikata omista peruspalveluistaan? Vai onko syy alibudjetoinnissa?
- Ajetaanko Länsi-Pohjan keskussairaala alas?

Sote-uudistus uuden ennakoimista vanhojen lasien läpi

- Kuntien PTH & Sosiaalipalvelut sekä LPSHP:n ESH järjestämisvastuu itsehallintoalueelle
- Lähipalvelut lähellä, osin voidaan tuoda/tuottaa kauempaakin
- Kalliit ja harvoin tarvittavat erikoisalajat, niiden osaaminen ja investoinnit: keskussairaaloitten välistä työnjakoa, roolitusta, isompia yksiköitä
- Erilaiset pelot ja uhkakuvat ulkoa vai sisältä?
- Valta, rahat ja palvelut?
- PeV: kuntia suuremmat alueet, Vero- ja VOS-uudistus, vaalit
- Valinnanvapaus, kilpailu ja digitalisaatio muuttavat toimintaympäristön!

KETÄ VARTEN UUDISTUSTA TEHDÄÄN?